

надання винагороди може бути зроблене шляхом виступу по телебаченню, адже вимоги щодо сповіщення про зміну завдання та умов надання винагороди тим самим шляхом, яким була здійснена і публічна обіцянка винагороди, Цивільний кодекс не містить. Тобто, виникає ситуація, коли особа, звертаючись з публічною обіцянкою винагороди через один засіб масової інформації, потім зменшує розмір обіцяної винагороди за виконання завдання, публічно повідомивши про це, наприклад, шляхом розвішування відповідних об'яв на дошках оголошень. В такому випадку порушуються інтереси осіб, які відгукуються на публічні звернення, адже мало ймовірно, що людина своєчасно дізнається про зміну завдання.

Припиняється зобов'язання у зв'язку з публічною обіцянкою винагороди у випадках, які визначені у ст. 1149 ЦК: 1) закінчення строку для передання результату; 2) передання результату особою, яка перша виконала завдання; 3) у разі, якщо особа, яка публічно обіцяла винагороду, публічно оголошує про припинення завдання. В останньому випадку особа, яка понесла реальні витрати на підготовку до виконання завдання, що містилося у публічній обіцянці винагороди, вправі вимагати їх відшкодування. Що стосується завдань особі, яка розпочала виконання завдання, внаслідок оголошення про його припинення збитків, то положення цивільного законодавства їх відшкодування за наведених обставин не передбачають [3, с.697].

Таким чином, спеціальні випадки припинення зобов'язання у зв'язку з публічною обіцянкою винагороди без оголошення конкурсу, передбачені ЦК України, в певних випадках навряд чи можуть бути застосовані на практиці.

В багатьох країнах світу розшук речей, людей за подібними оголошеннями з обіцянкою винагороди став прибутковим бізнесом. Окремі працівники бюро розшуку відслідковують у засобах масової інформації оголошення, в яких за повернення чи надання якої-небудь інформації про людей, речі обіцяють винагороду, а спеціалісти бюро розшукують або збирають інформацію про них.

Література

1. Цивільний Кодекс України // Відомості Верховної Ради України від 16.01.2003р. № 435-IV, із змінами та доповненнями на 19.01.2013р.
2. Заїка Ю.О. Українське цивільне право. Навч. посіб / Ю. Заїка.- К.: Істина, 2005. – 312 с.
3. Харитонов Є. Цивільне право України : Підручник / О. Старцев. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: Істина, 2007. – 816 с

ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ СТАТУСУ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ, ЯК СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Поточні зміни економічних реалій в Україні вимагають адекватного оновлення законодавчої бази держави, що покликано забезпечити юридичну основу розвитку ринкової економіки. Підприємницька діяльність – це ключовий елемент цивільно-правових відносин, а фізична особа – підприємець – одна із центральних фігур соціально-економічного та політичного життя громадянського суспільства.

Підприємництво визначається як: реалізація фізичною особою або юридичною особою своєї правоздатності шляхом складання і виконання цивільно-правових договорів неспоживчого характеру з метою одержання прибутку, які діють за власною ініціативою, на власний ризик, за власний кошт; незаборонена законом, ініціативна, систематична діяльність приватних осіб і юридичних осіб, що базується на приватній або будь-якій іншій формі власності, спрямована на отримання прибутку від виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг, здійснювана на власний ризик і під свою відповідальність; ініціативна, самостійна діяльність громадян, яка здійснюється на свій ризик та під свою майнову відповідальність, спрямована на отримання прибутку та особистого доходу; різновид творчої, пошукової, ризикової, соціальної діяльності.

Враховуючи зазначені підходи до визначення поняття "підприємництво", доцільно розглянути основні ознаки підприємницької діяльності, що виокремлюються в юридичній літературі. Так Д.В. Захидайло поняття підприємництва визначає як форму реалізації правоздатності через укладення договорів [5, с.54]. В.Л. Мусіяка зазначає, що основним моментом в підприємницькій діяльності є її базування на правівласності. У Цивільному кодексі України правовому регулюванню підприємницької діяльності фізичних осіб присвячена V глава, яка встановлює:

- що право на здійснення підприємницької діяльності, яка не заборо-

нена законом, має фізична особа з повною цивільною дієздатністю (ст. 50) [2,с.21];

- обов'язковою умовою здійснення підприємницької діяльності є державна реєстрація, інформація про яку є відкритою (п. 2 ст. 50);

- принцип неможливості оскарження договорів особою, яка розпочала підприємницьку діяльність без державної реєстрації, на тій підставі, що вона не є підприємцем (п.3 ст. 50);

- можливість визнання фізичної особи – підприємця банкрутом (ст. 53);

- фізична особа – підприємець несе відповідальність по зобов'язанням, які пов'язані з підприємницькою діяльністю, усім своїм майном і часткою у праві спільної сумісної власності подружжя, яке належатиме їй при поділі цього майна, у разі, якщо фізична особа – підприємець перебуває у шлюбі (п.1 ст. 52);

- можливість призначення управителя майном у випадках, якщо фізична особа підприємець визнана безвісно відсутньою, недієздатно цивільна дієздатність обмежена, або якщо власником майна, яке використовувалось у підприємницькій діяльності, стала неповнолітня чи малолітня особа, орган опіки та піклування може призначити управителя цього майна, з яким цей орган укладає відповідний договір та інш (ст. 54).

Відповідно Господарський кодекс України главою IV Господарська комерційна діяльність (підприємництво) регламентує порядок здійснення підприємницької діяльності фізичними особами – підприємцями та визначає, що підприємець має право на використання ним комерційного найменування; право на реєстрацію в Україні як підприємців громадян інших країн; перелік документів, які необхідно подавати фізичній особі в органи державної реєстрації підприємців тощо [3,с.78].

Враховуючи положення Цивільного та Господарського кодексів України можливо зробити висновок про те, що обидва ці нормативно-правові акти вміщують в собі правові положення, які регулюють умови здійснення підприємницької діяльності, в тому числі і фізичними особами – підприємцями, однак ці правові норми мають загальний характер, що потребує прийняття окремого профільного нормативно-правового акту, який би регулював діяльність фізичної особи – підприємця.

На сьогодні відповідно до ч. 2 ст. 42 Конституції України законом обмежується підприємницька діяльність депутатів, посадових і службових осіб органів державної влади та місцевого самоврядування [1, с.12]. Не

мають право займатися підприємницькою діяльністю державні службовці або інші особи, уповноважені на виконання функцій держави. Чинним законодавством України передбачені і інші обмеження у здійсненні підприємницької діяльності. Відповідно Закон України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців" передбачає: перевірку комплектності документів, які подаються державному реєстратору, та повноти відомостей, що вказані в реєстраційній картці [4,с.67]; перевірку документів, які подаються державному реєстратору, на відсутність підстав для відмови у проведенні державної реєстрації; внесення відомостей про юридичну особу або фізичну особу – підприємця до Єдиного державного реєстру; оформлення і видачу виписки з Єдиного державного реєстру.

Отже, підбиваючи підсумки, варто зазначити те, що підприємництво є багатоаспектним явищем, яке є одним із способів отримання прибутку за результатами систематичної, індивідуальної діяльності, націленої на його отримання. Фізична особа, як учасник цивільних відносин має право здійснювати підприємницьку діяльність за умови набуття статусу фізичної особи – підприємця, що являє собою комплекс прав і обов'язків суб'єкта, що забезпечує реалізацію індивідуальних здібностей людини, націлених на отримання прибутку. Хочеться сподіватись, на те, що дослідження правового статусу фізичної особи як суб'єкта підприємницької діяльності має величезний науковий потенціал на сьогодні та є витребуваним суспільством на майбутнє.

Література

1. Конституція України Прийнята Верховною Радою України 28.06.1996 // Відомості Верховної Ради України – 1996. ? № 30 – Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №40-44. – Ст. 356.
3. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №18, 19-20. – Ст. 144.
4. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15.05.2003 // Відомості Верховної Ради. – 2003. – №31-32. – Ст. 263.
5. Основи господарського права України: навчальний посібник / Д. В. Задихайло, В. М. Пашков. – Х. : Юрайт, 2012. – 328 с.